

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členiek senátu JUDr. Margity Fridovej a JUDr. Heleny Haukvitzovej v právnej veci navrhovateľa: I., L., X., zast. J., advokátom, N., X., proti odporcovi: J., správca konkurznej podstaty úpadcu D., F., X., IČO: X., o určenie neplatnosti výpovede a náhradu mzdy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Cbi 31/05-67 zo dňa 24. novembra 2005, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24. novembra 2005 č. k. 9 Cbi 31/05-67 **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd, ako súd prvého stupňa, zamietol návrh navrhovateľa na určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a náhradu mzdy. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný. Pracovný pomer navrhovateľovi vznikol na základe pracovnej zmluvy č. 322 zo dňa 9.9.1997 s účinnosťou od 15.9.1997. S účinnosťou od 1.8.2001 bol navrhovateľ vymenovaný do funkcie zástupcu generálneho riaditeľa pre

vnútornú ekonomiku a finančné záležitosti. Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.9.2001 sp. zn. 3 K 297/00 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu D., so sídlom F., IČO: X. a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený J.. V dôsledku vyhlásenia konkurzu došlo k zrušeniu zamestnávateľa. Na základe rozhodnutia Národnej banky SR a uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 K 297/00-64 zo dňa 22.11.2001 úpadca nemohol a ani v budúcnosti nebude môcť pôsobiť ako banka, čím sa naplnili podmienky

v zmysle § 46 ods. 1 písm. a/ zákona č. 65/1965 Zb. (Zákonníka práce v znení platnom do 31.3.2002), na základe ktorého môže zamestnávateľ dať zamestnancovi výpoveď. V súlade s ust. § 58a ods. 2 Zákonníka práce bolo zahájené rokovanie o hromadnom prepúšťaní, ktoré sa týkalo všetkých zamestnancov. Dňa 4.12.2001 bola navrhovateľovi doručená výpoveď z pracovného pomeru v súlade s ust. § 46 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce z dôvodu zrušenia zamestnávateľa. Vzhľadom na dátum doručenia výpovede a trojmesačnú výpovednú dobu, pracovný pomer skončil dňa 31.3.2002. Pre účely Zákonníka práce sa zrušenie zamestnávateľa považuje za postupný proces, v rámci ktorého od vyhlásenia konkurzu postupne skončia pracovné pomery všetkých zamestnancov. Z tohto dôvodu sa rokovanie o hromadnom prepúšťaní týka všetkých zamestnancov a pracovné pomery zamestnancov postupne skončia. Rokovanie o hromadnom prepúšťaní sa týkalo 449 zamestnancov a ku dňu 21.6.2005 bolo v pracovnom pomere 32 zamestnancov. Pri posudzovaní náležitostí skončenia pracovného pomeru možno postupovať len v zmysle ustanovení Zákonníka práce. V ust. § 1 Obch. zák. je upravené postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním. Podľa ust. § 68 ods. 1 Obch. zák., spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra. Obchodný zákonník neupravuje zrušenie zamestnávateľa pre účely Zákonníka práce, ale zánik spoločnosti v oblasti obchodných vzťahov, ale i napriek tomu podľa ust. § 68 ods. 2 Obch. zák. zániku spoločnosti predchádza jej zrušenie. Zákon č. 65/1965 Zb. v znení platnom do 31.3.2002 upravuje pracovnoprávne vzťahy vznikajúce medzi zamestnávateľom a zamestnancami. Podľa ust. § 46 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce, zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď, ak sa zamestnávateľ zrušuje. Zrušenie zamestnávateľa nepodmieňuje ani zánikom banky podľa Zákona o bankách, ani zánikom spoločnosti výmazom z obchodného registra. Vzhľadom na uvedené, súd návrh navrhovateľa, ktorým žiadal určiť, že výpoveď daná

úpadcom listom zo dňa 23.11.2001 je neplatná, zamietol. V nadväznosti na to zamietol aj nárok na náhradu mzdy vo výške priemerného mesačného zárobku, ktorý navrhovateľ bližšie nešpecifikoval a nevyčíslil. O trovách konania rozhodol podľa § 150 OSP.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie. Poukazuje na dôvody napadnutého rozhodnutia a uvádza, že sa nestotožňuje s právnym posúdením konajúceho súdu. Odporca dal navrhovateľovi výpoveď z pracovného pomeru listom č. j.: 3229 zo dňa 23.11.2001 v zmysle ust. § 46 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce z dôvodu zrušenia zamestnávateľa. V ďalšom texte výpovede odporca uvádza, že „uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 K 297/00 bol vyhlásený konkurz na majetok D.. Dôsledkom konkurzu je zrušenie zamestnávateľa“. V čase dania výpovede navrhovateľovi bolo odporcovi nepochybne známe rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.11.2001 č. k. 3 K 297/00-64 o ukončení prevádzkovania podniku a rozhodnutie Národnej banky Slovenska zo dňa 3.10.2001 č.: UBD-1689/2001. Nič mu nebránilo týmito rozhodnutiami výpoveď odôvodniť. Urobil tak, až v rámci konania o určení neplatnosti výpovede, čím podľa jeho názoru dodatočne menil dôvody výpovede, čo je v rozpore so zákonom.

Poukazuje ďalej na ust. § 44 ods. 2 druhá časť vety za bodkočiarkou Zákonníka práce, z ktorého vyplýva, že dôvod výpovede sa musí vo výpovedi skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, inak je výpoveď neplatná. Dôvod výpovede nemožno dodatočne meniť. Pri posudzovaní otázky, či na zrušenie zamestnávateľa treba aplikovať Zákonník práce alebo Obchodný zákonník, uvádza, že Zákonník práce zrušenie zamestnávateľa nijako neupravuje a ani nerieši. Podľa jeho názoru treba preto vychádzať z pojmu zamestnávateľ, ktorý Zákonník práce definuje v ust. § 8 ods. 1. Podľa tohto ustanovenia sa zamestnávateľom na účely tohto zákonníka rozumejú právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré zamestnávajú fyzické osoby v pracovno-právnych vzťahoch, a ak to ustanovuje zákon, aj v obdobných pracovných vzťahoch. Pri výklade pojmu právnická osoba ďalej treba vychádzať z ust. § 18 a nasl. Obč. zák. v spojení s § 56 a nasl. Obch. zák. Odporca, ako aj súd nedôsledne rozlišujú medzi pojmom zrušenie a zánik. Ide o dve rozdielne štádiá ukončenia činnosti spoločnosti, s ktorými právne predpisy, a to najmä Obchodný zákonník spája rôzne právne následky. Spoločnosť zaniká výmazom z obchodného registra, pričom zániku spravidla

predchádza jej zrušenie. V tomto bode krajský súd dôsledne nerozlišuje dve rozdielne právne skutočnosti s rozdielnymi právnymi následkami. Má za to, že prvostupňový súd otázku zrušenia zamestnávateľa neposúdil správne a dopustil sa v tomto smere z hľadiska citovaných hmotnoprávných predpisov pochybenia, keď otázku zrušenia zamestnávateľa neposudzoval z hľadiska Obchodného zákonníka, ale pri rozhodovaní vychádzal z rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.11.2001 č. k. 3 K 297/00-64 o ukončení prevádzkovania podniku a z rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 3.10.2001 č.: UBD-1689/2001, ktorými však odporca výpoveď neodôvodňoval. Podľa jeho názoru, v dôsledku vyhlásenia konkurzu nedochádza k zrušeniu odporcu – obchodnej spoločnosti ako právnickej osoby (a v zmysle Zákonníka práce zamestnávateľa), nakoľko ani Obchodný zákonník, ani zákon o bankách, ani zákon o konkurze a vyrovnaní platné v čase dania výpovede, takýto dôvod zrušenia spoločnosti nepoznali, resp. neupravovali, a preto nebol na strane odporcu daný výpovedný dôvod. Namíeta tiež, že vo veci rozhodol vecne nepríslušný súd. Je toho názoru, že ide o pracovnoprávny spor, kde je daná príslušnosť okresného súdu v prvom stupni a aplikácia § 9 ods. 3 OSP na danú vec neobstojí. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa poukazuje na to, že v danom prípade nedošlo k zmene výpovedného dôvodu. Jediným výpovedným dôvodom bolo vyhlásenie konkurzu, na základe ktorého došlo v súlade s ustanoveniami Zákonníka práce k zrušeniu zamestnávateľa. Odporca v konaní predloženými rozhodnutiami preukázal, že vyhlásením konkurzu skutočne došlo k zrušeniu zamestnávateľa. Uvedenými rozhodnutiami odporca výpovedný dôvod nezmenil. Vzhľadom na to, že sa jedná o pracovnoprávny vzťah, nie je možné na skončenie pracovného pomeru použiť Obchodný zákonník. Obchodný zákonník upravuje zánik spoločnosti. Zákonník práce uvedený pojem nepozná a skončenie pracovného pomeru je možné len v dôsledku zrušenia zamestnávateľa, nie zániku spoločnosti. Je nesporné, že pri posúdení skončenia pracovného pomeru je možné postupovať len podľa ustanovení Zákonníka práce. Odporca namíeta, že osoba, ktorá podala odvolanie, už v tom čase k tomu nebola oprávnená, pretože bola vymenovaná za sudcu. Z toho dôvodu navrhuje, aby odvolací súd podané

odvolanie odmietol a pokiaľ by tento dôvod neakceptoval, navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa podľa § 212 ods. 1 OSP a napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je navrhovateľom uplatnené právo na vyslovenie neplatnosti výpovede z dôvodu upraveného v § 46 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce v platnom znení a náhrada mzdy. Podľa tohto ustanovenia zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď iba z dôvodu, ak sa zrušuje alebo premiestňuje zamestnávateľ, alebo jeho časť. Navrhovateľ je toho názoru, že nie je splnená výpovedná podmienka, pretože vyhlásením konkurzu nedochádza k zrušeniu zamestnávateľa. Medzi účastníkom nie je sporné, že uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 K 297/2000 zo dňa 28.9.2001 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka D., ktorý bol zamestnávateľom navrhovateľa. Listom z 23.11.2001 dostal navrhovateľ výpoveď z pracovného pomeru z dôvodov upravených v § 46 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce v platnom znení. Výpoveď je jednostranný právny úkon, ktorý nadobúda právne účinky doručením druhému účastníkovi bez ohľadu na jeho vôľu. Navrhovateľovi bola výpoveď doručená 4.12.2001. Vzhľadom na námietky odvolateľa bolo potrebné posúdiť či obстоjí dôvod, pre ktorý dostal navrhovateľ výpoveď, pretože zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď iba z dôvodov výslovne uvedených v § 46 ods. 1 ZP, pričom dôvod výpovede sa musí vo výpovedi skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, inak je výpoveď neplatná. Výpovedný dôvod musí existovať v čase výpovede. To znamená, že je potrebné posúdiť, či v čase výpovede navrhovateľovi bola splnená zákonom predpokladaná podmienka, že sa zrušuje zamestnávateľ alebo jeho časť. Ak sa zrušuje zamestnávateľ ako celok, zaniká ako právny subjekt, čím stráca objektívnu možnosť ďalej zamestnávať svojich zamestnancov. Pretože zrušenie zamestnávateľského subjektu nespôsobuje automaticky skončenie pracovného pomeru, do dňa zrušenia zamestnávateľského subjektu je potrebné ukončiť pracovné pomery, a to tak, aby ku dňu zrušenia zamestnávateľa uplynuli výpovedné doby. Zákonník práce nemá žiadnu úpravu o tom, kedy je splnená podmienka, že zamestnávateľ sa zrušuje. Keďže v danom prípade je zamestnávateľom právnická osoba, podmienky, za ktorých je možné ju zrušiť, je potrebné hľadať v iných právnych predpisoch.

Aké podmienky musia byť splnené, aby bola spoločnosť zrušená, upravuje Obchodný zákonník. Pri zrušení zamestnávateľa podľa Zákonníka práce nejde o totožnú terminológiu ako pozná Obchodný zákonník pri zrušení obchodnej spoločnosti. Navyše zamestnávateľom môže byť aj fyzická osoba. Len samotné vyhlásenie konkurzu na majetok právnickej osoby ešte nespĺňa hmotnoprávnu podmienku výpovede, ako to má na mysli ust. § 46 ods. 1 písm. a/ ZP, ale musí byť zistené, že nepochybne dôjde k naplneniu niektorého z dôvodov na zrušenie spoločnosti upravených v tomto prípade v § 68 ods. 3, prípadne odsek 4 Obch. zák., to znamená, že v čase výpovede musia všetky okolnosti svedčiť tomu, že sa spoločnosť zrušuje. Výpovedný dôvod, podľa citovaného ustanovenia, sa neviaže na moment, že táto právna skutočnosť už nastala a zamestnávateľ bol zrušený. Zákonodarca by to bol tak potom aj vyjadril. Samotný priebeh konkurzu musí svedčiť tomu, že spoločnosť bude zrušená zrušením konkurzu po splnení rozvrhového uznesenia alebo zrušením konkurzu z dôvodu, že majetok úpadcu nepostačuje na úhradu výdavkov a odmeny správcu konkurznej podstaty, alebo zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku. Spoločnosť sa zrušuje aj z iného dôvodu, ak tak ustanovuje osobitný predpis, v konkrétnom prípade by to mohlo byť z dôvodov upravených v zákone č. 21/1992 Zb. o bankách. V predmetnom prípade výpovedi predchádzalo rozhodnutie Národnej banky Slovenska z 3.10.2001 o uložení povinnosti zdržať sa prijímania vkladov a iného nakladania s vkladmi, poskytovania úverov a vykonávania ďalších činností, uvedených v povolení na výkon bankových činností, oznámenie o začatí konania, o odobrati povolenia pôsobiť ako banka a rozhodnutie súdu z 22.11.2001 o ukončení prevádzkovania úpadcu. Je teda zrejmé, že ide o postup smerujúci k zrušeniu spoločnosti tak, ako to predpokladá Obchodný zákonník. Tým bola naplnená hmotnoprávna podmienka výpovede podľa § 46 ods. 1 písm. a/ ZP. Navrhovateľ v odvolaní namietal, že odporca menil dôvod výpovede. Z obsahu spisu je zrejmé, že v predmetnom prípade navrhovateľovi bola daná výpoveď z pracovného pomeru podľa § 46 ods. 1 písm. a/ ZP z dôvodu zrušenia zamestnávateľa v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka D., teda výpovedný dôvod bol stále rovnaký.

Neobstojí ani námietka navrhovateľa, že vo veci rozhodoval vecne nepríslušný súd. Podľa § 9 ods. 4 písm. a/ OSP v platnom znení krajské súdy ako súdy prejednávajú

konkurzy a vyrovnania vrátane sporov týmto konaním vyvolaných a súvisiacich okrem vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V danom prípade ide o vyslovenie neplatnosti výpovede a náhradu mzdy, ide o spor súvisiaci s konkurzom, a preto vecne príslušným súdom na prejednanie veci je Krajský súd v Bratislave.

Pokiaľ odporca navrhol podané odvolanie navrhovateľa odmietnuť z dôvodov, že osoba, ktorá podala odvolanie, už v tom čase k tomu oprávnená nebola, pretože bola vymenovaná za sudcu, túto námietku akceptovať nemožno. Nie je to dôvod na odmietnutie odvolania, odvolanie táto osoba (mala v tom období riadne udelenú plnú moc) mohla podať, mohlo by ísť skôr o disciplinárny postih tejto osoby. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, odvolací súd odvolaniu navrhovateľa nevyhovел a napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP, ale pretože odporcovi trovy odvolacieho konania nevznikli, neboli mu ani žiadne priznané.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 22. januára 2008

**JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: